

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.002/2016/4.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula, a tanács elnöke
. Osztovits András, előadó bíró
. Pethőné dr. Kovács Ágnes, bíró

A felperes:

A felperes képviselője: jogtanácsos

Az alperes:

Az alperes képviselője:

A per tárgya: ajánlás hatályon kívül helyezése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

ővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.818/2014/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

ővárosi Törvényszék 15.G.41.201/2012/5.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság 5. sorszámú ítéletét megváltoztatja és az alperes H-PBT-A-520/2012. számú ajánlását hatályon kívül helyezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) Ft elsőfokú-, 68.000 (hatvannyolcezer) Ft másodfokú-, és 90.000 (kilencvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából lényeges tényállás szerint 2008. március 27-én 133.000.000 Ft-nak megfelelő CHF alapú szabad felhasználású devizakölcsön szerződés jött létre a felperes mint hitelező, valamint V I és V-né K E mint adósok között. A szerződés lényegében

hitelkeretet biztosított az adósok részére, melynek céljaként az adósok „forrásszükségletének” biztosítását jelölte meg. A II.2. pont szerint a hitelkeretből 113.000.000 Ft kizárólag ingatlan vásárlásra, vagy tagi kölcsönszerződés bemutatásával vehető igénybe. A perben ismertté vált adatok szerint a 133.000.000 Ft hitelkeretből 40.000.000 Ft-ot tagi kölcsönként, 74.000.000 Ft-ot ingatlan vásárlása céljából vettek igénybe az adósok.

- [2] 2011. december 7-én V I az alpereshez benyújtott kérelmében a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 200/B. §-a alapján a fenti kölcsönszerződés rögzített árfolyamon történő végtörlesztését kérte. 2011. december 12-én az alperes arra hivatkozással utasította el ezt a kérelmet, hogy az adósok nem minősülnek a Hpt. szerint fogyasztónak, így ez kizárja a jogszabályban meghatározott kedvezményes végtörlesztés lehetőségét.
- [3] Az adósok panasza folytán eljáró alperes 2012. június 20-án kelt H-PBT-A-520/2012. számú ajánlásában a felperesnek mint pénzügyi szolgáltatónak ajánlotta: tegye lehetővé, hogy a kérelmezők 2012. január 30. napjával 180 HUF/CHF rögzített árfolyam alkalmazásával végtörleszthessék a kölcsönszerződésük alapján fennálló tartozásukat.
- [4] Az ajánlás indokolásában kifejtettek szerint „a fogyasztói minőség tag értelmezése alapján a magánszemély akkor minősül fogyasztónak, amennyiben a Psztv. 4. §-a szerinti pénzügyi szolgáltatóval nem egyéni vállalkozói, vagy östermelői minőségében és nem egyéni cékként, azaz nem gazdasági tevékenysége, vagy önálló foglalkozása keretében köt szerződést”. Az ajánlásban írtak szerint „a Hpt-ben megfogalmazott feltételek alapján egy kölcsönszerződés egésze vonatkozásában kellett teljesülniük a végtörlesztés feltételeinek. Amennyiben a feltételek valamelyike akár csak részben nem teljesült volna, akkor a kérelmezők végtörlesztésre vonatkozó jogosultsága nem állt volna fenn”.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [5] A felperes keresetében a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (Psztv.) 98. § (3) bekezdése alapján kérte az alperes által meghozott ajánlás hatályon kívül helyezését. Arra hivatkozott, hogy az adósok a kölcsön egy részéből tagi kölcsönt nyújtottak a tulajdonukban álló kft-nek, emiatt a kölcsönszerződés nem minősülhet fogyasztói szerződésnek.
- [6] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a végtörlesztés iránti kérelem benyújtásakor a felperes nem vette figyelembe az akkor még hatályos Hpt. 200/B. § azon rendelkezését, amely szerint végtörlesztésre a Magyarország

területén lévő lakóingatlanon alapított zálogjog esetén is lehetőség van. Ezért a zálogjoggal biztosított kölcsönszerződéssel rendelkező természetes személy adósok esetén az otthonvédelmi szabályok alkalmazhatósága érdekében lényegtelen, hogy a kölcsönösszeget mire fordították. Az alperes ezért helyesen, a jogszabályi rendelkezéseket betartva ajánlotta a felperesnek a végtörlesztés lehetővé tételét a kérelmező fogyasztók számára.

- [8] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel azt állapította meg: a perbeli jogvitában alkalmazandó Hpt. 2. számú melléklet III/4. pontja szerint fogyasztónak minősül az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy. A másodfokú bíróság a fogyasztói minőség megítélésénél abból indult ki, hogy ekörben döntő szempontnak a szerződéskötéskor fennálló objektív tényezők minősülnek: a szerződéses szolgáltatást milyen célból, milyen összefüggésben - részben vagy egészben - a saját szakmai, gazdasági tevékenységével összefüggésben, vagy magáncélból veszi-e igénybe a szerződő fél. A rendelkezésre álló adatokból azt állapította meg, hogy az adósok fogyasztónak minősülnek. A kölcsönszerződés I. pontjában írtak szerint a kölcsön célja az adósok forrás szükségletének biztosítása; tartalmilag ez szabadfelhasználású kölcsönnek minősül. Annak nincs jelentősége, hogy a kérelmezők a hiteligenylésükben milyen felhasználási célt jelöltek meg. A másodfokú bíróság szerint nem volt vitás, hogy a kérelmezők a tulajdonukban lévő gazdasági társaság részére nyújtottak tagi kölcsönt. A perbeli esetben a gazdasági tevékenységet nem a kérelmezők, a gazdasági társaság tagjai, hanem a tagjaitól elkülönült szervezet végezte, így ezen tevékenység nem tekinthető a kérelmezők saját gazdasági tevékenységének. Mindezekre figyelemmel a felperes tévedett amikor nem biztosította az adósok mint fogyasztók részére a Hpt. szerinti rögzített árfolyamon történő végtörlesztést.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében a felperes a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetének helytadó határozat meghozatalát kérte. Arra hivatkozott, hogy a perbeli jogvita során eldöntendő jogkérdés az, a perbeli kölcsönszerződés adósai fogyasztónak minősültek-e. Állította, hogy az eljáró bíróságok tévesen minősítették fogyasztóknak az adósokat, tekintettel arra, hogy a kölcsönösszegeből a tulajdonukban álló kft. részére nyújtott tagi kölcsön gazdasági tevékenységnek minősül. Vitatta a jogerős ítélet azon tényállás körében tett megállapítása helytállóságát, miszerint deviza alapú kölcsönszerződés lenne a pertárgyat képező szerződés, e körben azonban további érvelést nem adott elő.
- [10] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet

hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [11] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt az abban hivatkozott indokok alapján jogszabálysértőnek találta.
- [12] A Kúria kizárólag abban a jogkérdésben foglalhatott állást, hogy a 2008. március 27-én kelt szerződés fogyasztói szerződésnek minősül-e, amelyre tekintettel az adósok jogosultak lettek volna a Hpt. 200/B. § alapján a törvényben előírt kedvezményes végtörlesztés igénybevételeire.
- [13] A Kúria rögzíti, magából a fogyasztó - hivatkozott Hpt. szerinti - meghatározásából következik, hogy a fogyasztói minőség megállapításánál annak van - a végtörlesztésre jogosultság megítélése tekintetében is - ügydöntő jelentősége, hogy milyen célból került a kölcsön nyújtásra, illetve felvételre. Amennyiben a pénzügyi szolgáltató által is tudottan szakmai, gazdasági tevékenység végzése érdekében jön létre a kölcsönszerződés, úgy az nem minősülhet fogyasztóinak. A kölcsönszerződés fogyasztói minősítése szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a kölcsönszerződés létrejöttét megelőző tárgyalások során adott adósi tájékoztatás, illetve a szerződésben rögzített hitelfelvételi célhoz képest a kölcsön összegét az adós ténylegesen mire használja fel.
- [14] A perbeli esetben is azt kellett vizsgálni, hogy a felperes a szerződéskötéskor mit tudott a kölcsön céljáról, mire adta azt. Tény, hogy a 2008. március 27-én létrejött kölcsönszerződés a kölcsön céljaként az adós forrásszükségletének biztosítását jelöli meg. Ugyanakkor abban is szerepel, hogy a szerződés szerinti hitelkeretből 113.000.000 Ft kizárólag ingatlan vásárlása céljából vagy tagi kölcsönszerződés bemutatásával vehető igénybe. A peranyag részét képező, 2008. március 18-án kelt hitelezési jegyzőkönyvben is kiegészítő folyósítási feltételként szerepelt a tagi kölcsönszerződés felperes részére történő benyújtásának előírása. Kétséget kizáró módon megállapítható tehát, hogy a szerződéskötéskor a felperes részben tagi kölcsön nyújtására biztosította az adósoknak a kölcsönösszeget. A szerződés nem szabadfelhasználású kölcsön volt. Az, hogy a hitelkeretből mennyi fordítható tagi kölcsönre, illetve ingatlan vásárlására, meghatározásra nem került. Tényként állapítható meg ugyanakkor, hogy a perbeli hitelszerződés alapján eltérő időpontokban részben ingatlan (lakás) vásárlása, részben tagi kölcsön céljából került pénzösszeg kifizetésre.
- [15] A Kúria nem ért egyet a másodfokú bírósággal abban, hogy a tagi kölcsön nyújtása érdekében megkötött kölcsönszerződés a természetes személy adósok szakmai, gazdasági tevékenységén kívül eső célnak minősül. A gazdasági társaság tagja, tulajdonosa a társaság működtetése, tevékenységének folytatása érdekében nyújt kölcsönt a

társaságnak, amely egyúttal a saját gazdasági érdeke is. A tagi kölcsön nyújtása és ezáltal az ilyen célra megkötött kölcsönszerződés nem minősülhet fogyasztói szerződésnek. A fent kifejtettekben következően a Kúria nem értett egyet az ajánlásban szereplő kiterjesztett fogyasztó fogalom meghatározással, annak a perben eljáró bíróságok általi elfogadásával. A fenti jogi álláspontra tekintettel a Kúria szükségtelennek találta, hogy érdemben vizsgálja a másodfokú bíróság ítéletének tényállásban szereplő azon mondatrész helytállóságát, miszerint a per tárgyát képező szerződés deviza alapú volt. E körben a felperes érdemi érvelést nem is adott elő..

- [16] A Kúria ugyanakkor - a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva - nem vizsgálhatta az ajánlás indokolásának azon megállapítása helytállóságát, amely szerint a szerződés egésze vonatkozásában kellett teljesülniük a végtörlesztés feltételeinek az adott tényállás mellett. Ennek vizsgálatát a felülvizsgálati kérelem tartalmán túlmenően kizárták a Psztv. 98. §-ában írtak is.
- [17] A felperes mindezek alapján - a jelen eljárásban vizsgálható körben - a Hpt. 200/B. §-nak megfelelően utasította el az adósok végtörlesztés iránti kérelmét. Az alperesnek ezzel ellentétes jogértelmezésen alapuló ajánlását támadó felperesi kereseti kérelmet jogerősen elutasító másodfokú bírósági ítéletet a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az alperes jogszabályba ütköző ajánlását a Psztv. 98. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte.

Záró rész

- [18] A Kúria ítélete alapján mindhárom fokú eljárásban pervesztes alperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes - figyelemmel a 32/2003.(VIII.22. IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdéseire - elsőfokú-, másodfokú-, és felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, amely ÁFA-t nem tartalmaz.
- [19] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.

, 2016. március 22.

Dr.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr.Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. bíró